

Geachte dames en heren,

Een jaar of 2 geleden hadden wij een normale reguliere vergadering van het bestuur van Netwerk DAK. Tenminste dat dachten wij. Tot het moment waarop Jan van Opstal, onze toenmalige voorzitter, en Helma Hurkens, onze beleidsmedewerker, vertelden dat zij een plan hadden. Een groot onderzoek naar de situatie van en bij de meer dan 100 werkplekken, inloophuizen en dergelijke die bij ons zijn aangesloten. Met daarbij het ontwikkelen van materiaal dat deze plekken kunnen gebruiken ter ondersteuning en verbetering van hun werk.

Zoals het hoort stelden wij als overige bestuursleden enkele feitelijke vragen. Hoeveel gaat dat kosten, hoeveel tijd of uren is daarvoor nodig. Wat willen wij er mee bereiken? En wie is er mee gediend? Kunnen wij ons niet beter focussen op ons normale werk in plaats van ons over te geven aan grote ambities. En hoe groot is het gevaar dat dit project uit de hand loopt en ons normale werk in de weg zit?

Beiden hadden op alles een antwoord. Ja, het ging veel kosten en zij hadden al berekend hoeveel. Een meervoud van onze jaarlijkse begroting. En ja het gaat heel veel tijd vragen, ook de benodigde uren hadden zij berekend.

Na van de eerste schrik bekomen te zijn besloten wij om een aantal extra vergaderingen in te lassen. De bevoegenheid en de passie die Jan en Helma uitstraalden samen met hun grote kennis van dit werkveld trokken ons uiteindelijk over de streep. Na enige duidelijke afspreken gemaakt hebben over saaie zaken als het in de hand houden van de uitgaven, het aantal uren en zekerheid over het veilig stellen van ons reguliere werk.

Ongeveer in iedere bestuursvergadering houden wij ons zelf voor dat wij er zijn ten dienste van al die werkplekken, van alle vrijwilligers en beroepskrachten die zich daar inzetten voor de meest kwetsbare groep mensen. En onze vrees was dat wij dat uit het oog zouden verliezen. Dus dit moet in het plan, inmiddels geheten 'DAK bij de tijd', gewaarborgd zijn, was onze bestuurlijke voorwaarde. Versta mij overigens niet verkeerd, als bestuur stonden en staan wij volledig achter dit ogenschijnlijk krankzinnige plan.

Er moest nog een hobbel genomen worden. De financiering van dit alles. En hier moet ik een groot compliment geven aan de fonds-organisaties die de stap durfden te zetten om dit ambitieuze plan te ondersteunen. Want voor hen was het ook een sprong in het onbekende. Zonder de financiële en inhoudelijke steun van, in alfabetische volgorde – anders krijg ik scheve gezichten- de Adessium Foundation, het Kansfonds, Kerken in Actie, PIN/projecten in Nederland van de religieuzen en Porticus Nederland, was dit unieke project nooit mogelijk geweest. En wij hebben niet alleen de financiële steun gewaardeerd; maar ook het inhoudelijk en kritisch meedenken.

Als bestuur waren wij net bekomen van dit alles, toen beiden, Jan en Helma, met het plan kwamen om er een boek van te maken. Zodat al het onderzoeksmateriaal ontsloten zou worden en bruikbaar voor en in dit werkveld. En dat boek vervolgens aan de buitenwereld te presenteren. Een ouderwets boek in deze digitale tijden. Hoe haal je het in je hoofd.

Wij dus.

Ik kom zelf uit de wereld van de ontwikkelingssamenwerking. Complexe problemen kwam ik tegen in Afrika, of Azië of Latijns-Amerika. Zo complex dat je er mismoedig en wanhopig van dreigde te worden. Wat mij persoonlijk weghield van dat gevoel van hopeloosheid was dat ik overal ter wereld mensen tegenkwam die het goede doen. Met vallen en opstaan. Kiemen van hoop, van inspiratie en van daadkracht en met name van nooit opgeven. Dezelfde mensen als al die vrijwilligers en beroepskrachten die in het werkveld waar het boek over gaat, het goede doen.

Zij staan en moeten ook centraal staan.

Er is 1 zinsnede in het boek die bij mij in het hoofd bleef hangen. De observatie dat het kwetsbaar is, dat er veel op de plekken en hun vrijwilligers en beroepskrachten afkomt. Maar ook dat zij een zekere onverstoortbaarheid hebben. Het is vaak zwaar, het is vaak lastig, het is vaak complex. Dat stoort hen echter niet in betrokkenheid, in passie, in het streven om het goede te doen.

Dames en heren, wij staan voor een cruciale week met de verkiezingen komende woensdag. Wat gaat komende week ons brengen? Ik kan en ik wil er niet omheen. Elke dag weer hoor, lees of zie je dat er een tweedeling in onze samenleving is. Wat het project 'DAK bij de tijd' mij geleerd heeft is niet de ontkenning daarvan; wel dat er op al die plekken waar het boek dat wij vandaag presenteren over gaat, mensen zijn en altijd zullen zijn voor de meest kwetsbaren, voor de mensen die buiten de boot vallen. Mensen die het goede doen. Die zich niet laten afleiden door peilingen en dergelijke.

Tot slot, beste vrienden en vriendinnen, heb ik als voorzitter van netwerk DAK nog een laatste verantwoordelijkheid. Ik heb de fondsen al bedankt en ik vind eigenlijk ook -ik wil niets afdwingen- dat zij een keer een applausje verdienen. Hoeft niet hoor want soms stellen zij ons ook teleur met een afwijzing!

Ik wil ook zeer bedanken de begeleidingscommissie van het onderzoek. Bestaande uit Herman Noordergraaf, Annemarieke Hollanders, Mark Lieshout en Veerle Roozen. Dank, dank voor jullie geweldige inzet, betrokkenheid, meedenken en raadgevingen. Applaus mag!

Jan van Opstal en Helma Hurkens, de trekkers van dit unieke project en de auteurs van het boek heb ik al vernoemd, maar een extra bedankje van de voorzitter en kan nooit kwaad.

En niet te vergeten, de derde auteur, Maarten Davelaar. Door ons ingehuurd als ervaren onderzoeker, maar gaande weg ontpopt tot een drijvende kracht en medeauteur.

Selina Tomur moet ik zeker noemen. Zij heeft een geweldige bijdrage geleverd door het op statistisch verantwoorde wijze verzamelen van alle gegevens, alle data.

Damen en heren, ik eindig met het voorwoord in het boek.

Onze grootste dank gaat uit naar al die vrijwilligers die zich op meer dan 100 werkplekken inzetten voor mensen die kwetsbaar zijn of in de marge van de samenleving zijn beland of gedrongen. Dit boek, het boek dat Netwerk DAK vandaag presenteert, is een boek over hen, een boek van hen, en ook een boek voor hen. Een klein monument voor die 7500 vrijwilligers die gezamenlijk per jaar meer dan 2.000.000 vrijwillige uren inzetten. Vaak achter de schermen, in stilte. Maar dit boek zet hen als is het voor even, in de schijnwerper. In mijn eigen woorden: zij doen het goede.

Ik wens u een mooie middag.

Piet Kuijper,

Bij presentatie 'Meer dan een dak, laagdrempelige presentie voor kwetsbare burgers'
10 maart 2017